

10 клас

Урок №35

Дата:

**АМЕРИКА: ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РЕГІОНУ.
ПРАКТИЧНА РОБОТА №5. «СКЛАДАННЯ КАРТОСХЕМИ ТИПОЛОГІЇ
КРАЇН АМЕРИКИ ЗА РІВНЕМ ЇХ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ».**

Очікувані результати НПД: учні називають склад регіону, розрізняють форми державного правління і територіального устрою країн Америки, наводять приклади різних типів та підтипів країн Америки за рівнем економічного розвитку;

Розвивальна та виховна мета: розвивати вміння висловлювати й тлумачити поняття, думки, почуття, факти та погляди; формувати вміння застосовувати науковий метод, аналізувати, формулювати гіпотези, робити висновки; виховувати самостійність, наполегливість, уміння долати труднощі.

Тип уроку: комбінований.

Обладнання: підручники, атласи, політична карта світу.

Опорні та базові поняття: ЕГП, республіка, монархія, унітарна країна, федеративна країна, нова індустріальна країна, міжнародна організація, економічна інтеграція.

Хід уроку

I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ

II. АКТУАЛІЗАЦІЯ ОПОРНИХ ЗНАНЬ, УМІНЬ І НАВИЧОК

1. Які регіону світу було досліджено протягом вивчення курсу?
2. Пригадайте, коли й ким була відкрита Америка. Які країни брали участь у колонізації Америки?

III. МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ТА ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ

Коли в 1492 р. кораблі Христофора Колумба досягли Багамських островів, мандрівник і не підозрював про масштаби та значення свого відкриття. Натомість європейці, що прийшли слідом за Колумбом, швидко побачили казкові можливості Нового Світу, і пройшло зовсім небагато часу, як тисячі представників Старого Світу, покинувши будинки, сім'ї та свої заняття, почали переселятися до незнаних земель.

Через п'ять століть ми можемо оцінити результат діяльності переселенців і їх нащадків — країни Америки розвинені і ті, що розвиваються. Про їх різноманітність, рівні розвитку, національні та інші особливості ви дізнаєтеся протягом вивчення розділу «Америка».

Повідомлення теми, цілей і завдань уроку.

IV. ВИВЧЕННЯ НОВОГО МАТЕРІАЛУ

Робота з картами атласу

1. Особливості географічного положення. Склад регіону

Протяжність з півночі на південь перевищує 16,5 тис. км; площа — 42,5 млн км² (майже третина суходолу). Субрегіони: 1) Північна Америка (або Англо-Америка) — переважно англomовні США, Канада, Гренландія (острівне володіння Данії), острови в Атлантичному океані — Бермудські, Сен-П'єр та Мікелон. 2) Центральна Америка — Мексика та невеликі держави на Панамському перешийку — Беліз, Гватемала, Нікарагуа, Сальвадор, Гондурас, Коста-Рика й Панама. 3) Південна Америка охоплює Аргентину, Болівію, Бразилію, Венесуелу, Гаяну, Еквадор, Колумбію, Парагвай, Перу, Суринам, Уругвай, Чилі. 4) Карибський басейн — Багамські острови, країни, що розташовані на Великих та Малих Антильських островах, зокрема Куба, Ямайка, Гаїті, Домініканська республіка, Антигуа і Барбуда, Барбадос та ін.

ЕГП вигідне: вихід до трьох океанів, віддаленість від війн та конфліктів в Європі та Азії, Панамський канал.

2. Політична карта

Колоніальне минуле. Нині 35 держав, 23 залежні території (володіння Великої Британії, Нідерландів, Данії, Франції, США). Більшість держав — унітарні республіки; федерації: Аргентина, Бразилія, Венесуела, Канада, Мексика, США, Сент-Кітс і Невіс. Канада та деякі невеликі острівні держави входять до складу Британської Співдружності.

3. Типи країн за рівнем економічного розвитку

США, Канада — високорозвинені держави, члени «Великої Сімки». Інші країни належать до групи держав, що розвиваються. Підтипи: 1) нові індустріальні країни (НІК) — Бразилія, Мексика та Аргентина (так звана «велика трійка»), а також наближуються Венесуела, Колумбія, Чилі; 2) «багаті острови» — острівні країни Карибського басейну (Багамські Острови, Барбадос); 3) країни середніх можливостей, які мають значний потенціал для економічного зростання (зокрема Парагвай, Болівія, країни Центральної Америки); 4) найменш розвинені країни — Гаїті.

4. Міжнародні організації

Робота з текстом підручника

США та Канада — члени НАТО. Північноамериканська угода про вільну торгівлю — НАФТА (від англ. *North American Free Trade Agreement*): входять США, Канада, Мексика. Створена 1949 р. Штаб-квартира у Вашингтоні. Цілі: ліквідація митних бар'єрів у торгівлі, сприяння американсько-канадським капіталовкладенням у Мексиці.

Південний спільний ринок — МЕРКОСУР (від ісп. *Mercado Comun del Sur*): Аргентина, Бразилія, Парагвай, Уругвай, Венесуела, а також п'ять асоційованих

членів (Чилі, Болівія, Перу, Колумбія, Еквадор) та країна-спостерігач (Мексика). Створена 1991 р.

Цілі: скорочення або повна ліквідація митних зборів, узгодження діяльності в промисловості, сільському господарстві й транспорті, співробітництва у валютно-фінансовій та науково-технічній сфері. Штаб-квартира в Монтевідео (Уругвай).

Організація Американських держав (ОАД) — найбільше політичне об'єднання в Америці, охоплює майже всі країни регіону. Створена в 1948 р. Цілі: збереження миру в регіоні, перешкоджання діям міжнародної мафії та тероризму.

V. УЗАГАЛЬНЕННЯ І СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ЗНАНЬ

Практична робота 5. Складання картосхеми типології країн Америки за рівнем їх економічного розвитку

Завдання (робота в групах). Оцініть ЕГП кожного із субрегіонів Америки. Зробіть відповідні висновки.

VI. ПІДСУМОК УРОКУ. РЕФЛЕКСІЯ

VII. ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

1. Підручник, опрацювати § 30.
2. Позначити на контурній карті субрегіони Америки.
3. *Випереджальне* (окремим учням). Провести дослідження процесів, які вплинули на формування населення Америки та підготувати доповідь.